

عنوان مقاله:

اثرات زیست محیطی سد های بزرگ بررسی موردی سد شهید رجایی

محل انتشار:

ششمین همایش ملی و نمایشگاه تخصصی مهندسی محیط زیست (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

مهدی خداپرست - استادیار و عضو هیئت علمی، دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه قم

محمد غفاری

خلاصه مقاله:

زمین و آب از نظر بوم‌شناسی در یک سیستم به نام حوزه آبریز بهم متصل‌اند. از کوچک‌ترین قطره آب تا رودخانه‌های بسیار بزرگ، آب در حال شکل دادن به زمین است. رسوبات و مواد حل شده در آب به رودخانه‌ها و آبریزهای کوچک و نهایتاً به دریا وارد می‌شوند. البته، رودخانه‌ها وابسته به زمین هستند. نوع صخره‌ها و خاک منطقه، شکل زمین و پوشش گیاهی منطقه از جمله عواملی هستند که شکل، اندازه و میزان جریان آب رودخانه را تعیین می‌کنند. وقتی این ارتباط تنگاتنگ بین رودخانه و زمین، به وسیله یک سد قطع می‌شود، تأثیر خود را بر سراسر حوزه آبریز و همچنین اکوسیستم منطقه نشان می‌دهد. از بین تمام راه‌های موجود برای تغییر الگوی هیدرولوژیک یک رودخانه، سدها بیشترین و سریع‌ترین تأثیر را دارند. همانطور که می‌دانیم تا چند سال آینده جهان با بحران بی‌آبی کم سابقه‌ای در طول عمر خود مواجه خواهد شد که دانشمندان سعی داشتند با ارائه روشهایی به ذخیره آب بپردازند و از هدر رفتن آن جلوگیری کنند و این امر و در کنار آن تولید انرژی از آب موجب پیدایش علم مهندسی سد شده است. البته قدمت سد سازی در جهان به هزاره‌های پیشین می‌رسد و در ایران، سد ذوالقرنین معروف به اسکندر یکی از قدیمی‌ترین سازه‌های ذخیره آب در دنیا می‌باشد. در این مقاله سعی شده است که ارتباط یکی دیگر از شاخه‌های مهندسی عمران تحت عنوان مهندسی سد را با محیط زیست بررسی کرده و ضمن برشمردن خطرات سدها بر محیط پیرامون خود، با ارائه راهکارهای مختلف سعی شود که اثرات مخرب سدها را به حداقل کاهش دهیم. همچنین به بررسی اثرات زیست محیطی یکی از سدهای بزرگ ایران به نام سد شهید رجایی که در شمال کشور در استان مازندران قرار دارد، پرداخته می‌شود.

کلمات کلیدی:

سد، اثرات زیست محیطی، سد شهید رجایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/170180>

